

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
4044 Debrecen, Kálvin tér 16.

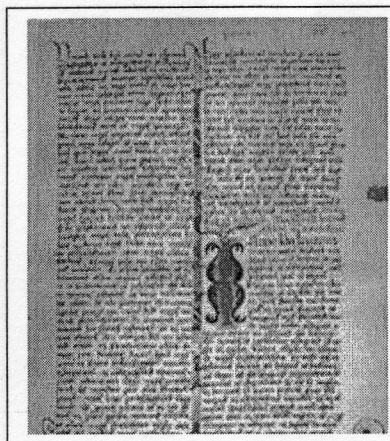
V. évfolyam

2008/3. sz.

Liber Librorum. A Biblia, mint a hit, a teológia és a művészet forrása

Időszakos kiállítás az esztergomi egyházi gyűjtemények kincseiből

Esztergom, Keresztény Múzeum, Új Képtár, Szent Adalbert Központ
2008. június 24 - augusztus 31.

Martin Buber írta, hogy egy kultúra addig él, amíg kapcsolatban van azzal az éltető Titokkal, amely létrehozta. Az európai, és tágabban a nyugati kultúrát a kereszténység hozta létre, tette termékennyé. A kultúránk mögött az a meggyőződés rejtőzik, hogy a világ értelmes, van Oka és Célja. Az emberi lét is értelmes, a létünknek van követendő iránya, és lesz végső beteljesedése. Az emberi lét végtelenül értékes, mert a Teremtő akaratából forrásokozik, és Őhozza tér majd vissza.

A Biblia ennek a meggyőződésnek, ennek a tapasztalatnak az alapdokumentuma, felülmúlhatatlan kikristályosodása. A Bibliából ered a tízparancsolat, a tiszta erkölcsi tudat. Ugyancsak bibliai eredetű az ember végtelen méltóságáról való meggyőződés. A Biblia fogalmazza meg a világ teremtettségét, és ezzel együtt a feladatot, hogy az ember ezt a rá bízott világot „művelje és őrizze” (Ter 2,15).

A Bibliából, Krisztustól származik a szeretet parancsának, mint az emberi élet alapmagatartásának középpontba állítása. Ugyancsak Tőle ered a felbonthatatlan házasságnak, ennek a totális, feltételek nélküli odaadásnak az eszménye. Ugyancsak Krisztus az, akiben az ember választ találhat a szenvedés és a halál végső kérdéseire.

A Biblia a kereszténység meggyőződése szerint Isten üzenete. Olyan emberek írták, akik különleges módon érzékennyé váltak a Teremtő titkára, akiken keresztül Ő megnyilatkozhatott. Ahogyan Pilinszky János írta: Isten időről-időre „átvérezte a történelem szövetét”. Az az ember kezdi érteni a Bibliát, aki megtapasztalja ezt a sorok között rejtőző Jelenlétet. A Biblia nem betű, hanem Lélek és Élet (2Kor 3,6).

Ugyanakkor a Biblia emberi műalkotás is. Az isteni üzenet embereken keresztül, az ő gondolkodásmódjukon, egyéniségükön keresztül szűrődött át. A Biblia helyes megértéséhez elengedhetetlenül szükséges az Ókori Kelet kifejezőmódjának, történelmének, szimbólumainak ismerete.

A Bibliát Isten népe, azok közössége fogalmazta meg, ismerte fel, és őrizte, akiket az isteni Szó megszólított. Mind a mai napig ez a közösség az, amelyben az isteni Szó helyes és teljes értelme feltárul.

Legyen ez a kiállítás egy kis ízelítő abból a gazdagságból, amellyel a Biblia megajándékozta az európai kultúrát, amellyel termékennyé tette és teszi a mi magyar kultúránkat is!

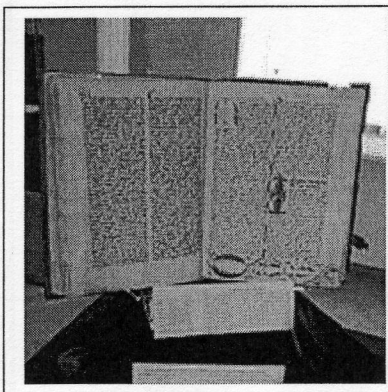
Székely János esztergom-budapesti segédpüspök

EKE HÍRLEVELE

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
4044 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/3. sz.

A kiállítás számos ritkaság között bemutatott egy olyan 12. századi Biblia-töredéket, amelyet a Főszékesegyházi Könyvtár őriz. A kéziratos korból az egyik legfontosabb magyar nyelvemléket, az 1516-1519 között készült Jordánszky-kódexet láthatták az érdeklődők. A kiállításon a Biblia több 15-16. századi nyomtatott kiadása szerepelt. Fundelius Vilmos (1915-2005) kanonok gyűjtötte össze a Szentírásnak különböző nyelvű fordításait. Ezt a gyűjteményét a Főszékesegyházi Könyvtárnak ajándékozta. Ebből is kiállítottak néhány darabot. A Hittudományi Főiskola Könyvtára őrizi a Káldi-féle Biblia néhány olyan kéziratos lapját, amelyek egy kötéstáblából kerültek elő, és amelyeket Erdő Péter talált meg még esztergomi teológiai tanárként. A kéziratos változaton láthatók Káldi javításai, bejegyzések, amelyek Pázmány Pétertől származhatnak, és a bécsi nyomdász jelzései.

A kiállítást a Keresztény Múzeum 16. és 17. századi falikárpitjai színesítették. A múzeum gyűjteményéből kiállítottak még olyan 16-19. századi metszeteket, amelyek Szent Jeromost, bibliai jeleneteket és evangélistákat ábrázolnak.

Kiállítók:

Főszékesegyházi Könyvtár
Érseki Simor Könyvtár
Keresztény Múzeum
Esztergomi Hittudományi Főiskola Könyvtára

Rendezte:

Czékli Béla (Főszékesegyházi Könyvtár)
Hegedűs András (Érseki Simor Könyvtár)
Kontsek Ildikó (Keresztény Múzeum)
Szalai Katalin (Érseki Hittudományi Főiskola Könyvtára)

Grafika: Palotás Rozina

Támogatók:

Szent Adalbert Központ Gondnoksága
Keresztény Múzeum Alapítvány
Rosenberg Hungária Kft.